

Stiniva

Stiniva II

S T I N I V A

Prikazi morskog pejzaža nisu rijetkost u hrvatskom modernom i suvremenom slikarstvu, i upravo ta iznimna tradicija maritimnih slika obvezuje današnje mlade umjetnike, može im biti izazov i teret. Međutim, u slučaju Natalie Borčić morski su prizori integralni dio njezina zavičajnog identiteta, materija koja je za nju prirodna poput disanja. Novi ciklus slika pokazuje sve te kvalitativne značajke, i bez obzira što su prizori apstraktnije transponirani u sliku, više plaže i dalje djeluju kao da smo zakoračili u njihov prostor. Bez imalo hiperrealističkih natruha, pred nama su sve najvažnije plaže otoka Visa: Zoglov, Duboka, Srebarna, Smokova, Grandovac, Bili bok, Stiniva, Stončica i Kamenice. Ciklus nosi naziv po najpoznatijoj i geografski najspecifičnijoj plaži Stinivi. Novi radovi ujedno su portret slikaričina zavičaja, mjesta na kojem je odrasla i koje je na nju suštinski utjecalo, kao popudbina iz djetinjstva koju nosimo u sebi cijeloga života i s kojom se trajno identificiramo. Ono po čemu je ovaj ciklus slika drukčiji od ranijih jest da pejzaže slika novim načinom, svojevrsnim *dripping*-om i prolijevanjem boja pod različitim kutovima i smjerovima, no kroz proces izvedbe koristila se i eksperimentirala s mnogim tehnikama pa čak i izlaganjem slika kiši da se potpuno izvan umjetničina utjecaja boja omekša, razlije i nastane nova faktura. Ovaj se ciklus nadovezuje na prijašnji ciklus istog naziva, i to nije slučajno.

Naime, plaže otoka Visa predstavljaju mjesta geografski posebne i netaknute prirode i time istovremeno turističke destinacije koje bi trebalo sačuvati od masovnijih posjeta turista. Na slikama Natalie Borčić kao da su magični svijet za sebe, i čini nam se da posjeduju vlastiti život pa i svijest – poput živih struktura. Te više plaže su „skrivena mjesta njezina srca“ – da malo izmijenjeno parafraziram Tina Ujevića – utočišta u koja se redovito vraća i koja su sasvim druga dimenzija stvarnosti. To je potencirano i specifičnom uporabom kombiniranja ptičje i vertikalne perspektive, kao i velikim formatima, radi čega imamo dojam da trenutačno ulazimo u prizor slike koji nas zatravljuje i odvaja od ostatka (njezine) okoline, kao kroz neki plavozeleni portal. Sama umjetnica ističe kako je za nju „smisao riječi slika u mojim radovima duhovni, apstraktni, nematerijalni odraz doživljaja mogeg zavičaja, mjesta u kojem sam odrasla. Moje slike ne izmiču materiji i vremenskoj odrednici, ali se ipak nalaze između materijalne i mentalne slike; one su istodobno nemirne i statične, opskurne i jasne“.

Postoji nešto hipnotičko i fantazmagorično u Natalijinim prizorima viških plaža, i to vizualno-emozivno iskustvo prilično je slično iskustvu promatranja slika plavo-zelenih pejzaža Biserke Baretić ili podmorskih pejzaža Šime Perića – pa i ranih morskih pejzaža Zlatana Vehabovića - samo na drugačijim stilsko-morfološkim razinama. Njezini pejzaži nisu samo lijepo hvatanje i bilježenje prirode, gdje se i slikar i promatrač zadržavaju na površini motiva / prizora, s jasno osjetnom distancom doživljajnog iskustva. Te nas slike uvlače u sebe poput živih organizama, a korištene tehnike slikanja uspješno potenciraju totalni organski preslik prirode: more, morska vegetacija i stijene kao da se prelijevaju izvan okvira slike. I umjetnica i promatrač u poziciji su da se u potpunosti poistovjete i stoje s prizorom viških plaža.

Izniman tonski spektar nijansi plave i zelene boje maksimalno potencira kontemplativno-meditativnu dimenziju ovog ciklusa, gdje slikarica tek mjestimično *pušta* poneki akcent crvene, ljubičaste ili žućkaste boje. Jednako kao i prisustvo ljudi na slikama – oni su naznačeni na nekoliko slika, jasne su njihove konture i siluete, ali ih zapravo nadjačava Priroda. Ljudi bi, prema ideji autorice, trebali biti dio prirode koji poštuje njezine mehanizme, zakone i nadmoć, a ne se boriti protiv nje bilo kakvim ljudskim intervencijama, posebice u ovako čarobnom pejzažu. Bez imalo ustupaka dekorativnoj ljepoti prizora, Natalia Borčić postigla je maksimalni stupanj transcendiranja prirode u sliku, a da je pri tomu paralelno njegovala analitički i problemski sloj slikarskog procesa.

Kamenice (detalj)

Kamenice

